

SEGREGATIONEN SKÄR GENOM ALLT MEN INTE VÅRA DRÖMMAR

2016-03-17

Av: Staden är Din

Det handlar om att omfördela makten och om att skapa rättvisa städer där alla har tillgång till lika mycket. Segregationen och den strukturella rasismen är ett folkhälsoproblem som allt för ofta pekar ut förorten, skriver Anna Malmer. Hon är en del av kollektivet Staden är Din som med hjälp av hiphopkulturen vill förändra segregationsmönster i Göteborg.

Staden är Din är ett kreativt kollektiv som utmanar segregationen i Göteborg. Vi har under projektåret 2015 utnyttjat hela staden som vår arena. Vi använder hiphopkulturen och kunskap för att skapa opinionsbildning och förändring. Med en turnerande träningsgrupp i breakdance, en föreläsningsserie med forskare och aktivister inom antirasism samt öppna events tog vi plats i staden. Vi tror att mer kunskap om staden leder till ett rikare kulturliv, ett större nätverk och bättre förutsättningar att ta del av de möjligheter som tillhör oss alla.

Göteborg är en av Europas mest segregerade städer. Staden har fått kritik från FN för växande klyftor och bristande åtgärder för den strukturella rasismen. Dessa problem bidrar bland annat till ökade hatbrott, skillnader i hälsa och låsta rörelsemönster i staden. Vi ser idag ett problem med att staden inte är till för alla och stadens möjligheter och resurser inte nås av alla stadens invånare. Vi ser en enfald i både kulturutbud och besökare hos kulturinstitutioner. Vi ser en stad där inte alla får ta plats på grund av vilken stadsdel en bor i eller hudfärg en har. Staden är Din menar alltså att segregationen i Göteborg är ett samhällsproblem som får stora konsekvenser för dess invånare. Vi vill vara en del av förändringen och arbeta aktivt för en stad som tillhör alla, en Stad som är Din.

Ett folkhälsoproblem

Begreppet segregation betyder åtskillnad. Men begreppet innebär inte bara att grupper hålls isär utan också att olika grupper i samhället har olika status och makt. Segregation handlar alltså om hur makt, resurser och kontroll är fördelat mellan grupper och områden i samhället. Ju sämre status och makt en person har desto större risk är det att personen har en sämre hälsoutveckling och kortare livslängd.

Med andra ord så har ett samhälle med stora sociala skillnader mellan människor också stora hälsoskillnader. Segregation och strukturell rasism är ett stort folkhälsoproblem i Sverige idag och bör adresseras därefter. I Göteborg kan vi se konsekvensen av segregationen i iskalla siffror. Beroende på vilket område du bor i så påverkas din livslängd med nästan tio år. Det är ett av stadens största svek mot sin befolkning, att du straffas med tio år av ditt liv på grund av var i staden du växer upp.

Hjärnorna bakom projektet. Från vänster: Ernesto Escobar, Anna Malmer, Johan Lundin och Daniel Terres.

Rätten till hälsa är dessutom en mänsklig rättighet vilket innebär att alla ska ha samma möjlighet till att uppnå god hälsa. Det går inte att uppnå hållbarhet i ett samhälle om hälsan är ojämlikt fördelad. Arbetet för en jämlik hälsa handlar inte om att alla ska ha samma hälsotillstånd utan att förutsättningarna för en god hälsa skall vara samma för alla.

Idag är staden dålig på att ta tillvara på de kreativa krafter som finns. Vi tror att dessa krafter kan användas till att förändra samhället och ge fler personer bättre förutsättningar till god hälsa. Först då kan vi arbeta för en hållbar stad.

Bilden av ”den andre”

När segregationsfrågan diskuteras får en inte glömma att det är en fråga som angår *hela* staden. Det är viktigt att inte rikta fokus enbart på segregationens förlorare och göra frågan till ett förortsproblem. Ett sådant synsätt kan bidra till stigmatiserande processer där vissa områden skuldbeläggs för stadens problem. Det är snarare så att områden med hög socioekonomisk status är mer segregerade än andra. En kan säga att de bedriver en självsegregering från resten av staden. Detta bidrar till ökad polarisering och skapar diskriminerande processer, fördomar samt en snedvriden fördelning av makt och resurser.

Ett exempel på hur detta kan ta sitt uttryck syns i den undersökning som nyligen publicerades i [Göteborgsposten](#). Undersökningen kartlade i vilka områden det har klagats mest över föreslagna flyktingboenden. Där framkom att flest klagomål inkommit i områden med hög socioekonomisk status som Askimsviken, Skintebo och Fiskebäck. Orsakerna var främst rädsla för ökad kriminalitet och sexualbrott samt rädsla för sjunkande fastighetspriser.

Här ser vi tydligt hur segregationen påverkar fördomar och rädsla för andra grupper i samhället. Vi ser ett stort behov av ökad kunskap och fler möten med andra grupper. Vi ser också att en likriktad befolkning kan skapa en bild av ”den andre” som påverkar den personens livsmöjligheter. Denna likriktning är påtaglig både i stadsdelarna och inom den offentliga sektorn där bristen på representation är en bidragande faktor till varför makt och status är ojämnt fördelad bland befolkningen.

Ett intressant tillägg är att samma undersökning gjordes i stadsdelen Bergsjön, ett område med låg socioekonomisk status. Där hade diskursen som boende i området fört fokuserat mest på frågan ”hur kan vi hjälpa till?”.

Sverige för alla

Rasismen i Sverige är ett växande strukturellt problem som påverkar de drabbades livsmöjligheter. Vi tror dessutom på att rasism kan ses som både orsak och konsekvens av segregationen. Därför kan vi inte adressera segregationsfrågan utan att adressera rasismen. Vi haft aktivister och forskare som Victoria Kawesa, Fanna Ndow och Salem Yohannes som har föreläst om vithetsnorm, rasstereotyper och vardagsrasism. Vi vill förändra staden och för att uppnå förändring krävs kunskap om den situation vi befinner oss i nu.

Staden är Din var också en av initiativtagarna till "Sverige för alla", ett nationellt upprop för alla människors lika värde med krav på konkreta politiska åtgärder för att erkänna och bekämpa rasismen. 53 organisationer har undertecknat och efter en vecka hade uppropet delats över 3000 gånger på sociala medier.

En ifrågasatt kultur

Staden är Din har arbetat med hiphopkulturen som verktyg i vårt arbete mot en inkluderande stad. Det är en global kultur som har ett starkt fäste i Göteborg men som ändå inte får ta plats utan som ständigt problematiseras.

Ett exempel på detta är när filmen *Straight Outta Compton*, som handlar om en del av hiphopens historia, hade premiär på bio. Alla biosalonger hade utrustats med extra säkerhetsvakter, något som SF bio motiverade med att filmens publik inte är vana biobesökare och kan utgöra ett hot. Den här incidenten handlar såklart inte bara om säkerhet på bio utan om en stigmatisering av hiphopkulturen och dess utövare. I förlängningen är det även en stigmatisering av personer boende i vissa områden, med vissa hudfärger och bakgrunder.

Vi anser att det finns en kraft inom hiphop som bör tillvaratas och användas. Hiphopkulturen har en naturlig dragningskraft för personer från olika stadsdelar och bakgrunder vilket gör den till ett bra verktyg. Med vår bakgrund inom hiphopen och "miljonprogrammet" har vi lyckats skapa trovärdighet hos vår målgrupp och nya plattformar där personer kan utöva sin kultur. Samhällsengagemang och social mobilisering är centralt inom kulturen.

”Vi tror på förändringen”

Hiphop kan beskrivas som ett sätt att uttrycka sig, ta ställning på och göra skillnad. Den beskrivs också som en ”käftsmäll” och en strategi för att ta makt över sin egen situation. Segregation och rasism är starkt kopplade till just makt och genom att ta plats i staden återtar vi också makt över den.

Vi vill med hjälp av hiphop skapa ett ägandeskap över de platser vi besöker och utövar kulturen på. Med mer kunskap om den egna staden är det lättare att känna sig hemma. Om du känner dig hemma är det också lättare att du bryr dig om, värnar om och bidrar till staden.

Under ett års tid har 1000 personer deltagit på våra events, 560 personer har lyssnat på föreläsningar, 20 personer har deltagit i varje workshop i breakdance med internationella lärare och i genomsnitt 20 personer har deltagit vid varje träningstillfälle. Vi tror inte att vi är en helhetslösning eller att vi på egen hand kan lösa segregationsproblematiken. Men vi är övertygade om att vi har en viktig röst i frågan.

Vi tror på den nya generationen och vi vill skapa bättre förutsättningar för den. Vi vill att staden skall vara till för alla oavsett postnummer eller hudfärg. Vi tror på förändringen. Vi vill ta tillbaka makten över våra liv och vår stad. Segregationen skär genom allt men inte våra drömmar. Oavsett vem du är eller var du bor i Göteborg, glöm inte att Staden är Din.

Dans-battle på Louise Vuitton Ocean Race. Här dansar Elnaz Paiamani.